

דינוזאורים

נושא שנתי לגן חובה

ערכה לשנה שלמה עם הדינוזאורים: תוכנית חודשית מאוקטובר עד יוני, שמונה כרטיסי דינוזאורים עם עובדה אמיתית אחת בכל כרטיס, ודפי פעילות בחשבון, בשפה, במדע ובתנועה. הטקסט לילדים מנוקד וקצר, וההוראות לילדים מופיעות גם בסמלים, כך שאין צורך לקרוא.

איך משתמשים 🔍

- בכל חודש יחידה אחת, עם מטרות בחמישה תחומים, פעילות מהערכה ורעיון נוסף מחוץ לערכה.
- בראש כל דף פעילות יש שורה לצוות הגן, וסמלים לילדים: מספריים, דבק, עיפרון, עין.
- הדפים עובדים גם בשחור לבן, והאיורים בדפי הפעילות מחכים לצבע של הילדים.
- כרטיסי הדינוזאורים מתאימים לתלייה בפינת הדינוזאורים, למשחק זיכרון ולמשחק "מי אני?".

על העובדות 🖋️

כל עובדה בכרטיסים נבדקה מול מוזיאון הטבע בלונדון ומקורות מדעיים נוספים. המדע ממשיך לגלות: פעם ציירו את הוולוצירפטור גדול ובלי נוצות, והיום יודעים שהיה בגודל של תרנגול הודו ועם נוצות. הדפסה: A4 לאורך, בגודל מלא (100%). את העקבה ואת הכרטיסים כדאי להדפיס על בריסטול.

מה בערכה 🦖

עמודים 2-3	תוכנית שנתי: יחידה לכל חודש, מאוקטובר עד יוני
עמודים 4-5	שמונה כרטיסי דינוזאורים
עמוד 6	ספירה עד 5 ועד 10
עמוד 7	מיון: צמחוני או טורף
עמוד 8	צלליות
עמוד 9	גדול וקטן, ומי יותר ארוך
עמודים 10-11	עקבות ומדידה: תבנית וטבלת סימון
עמוד 12	מחזור החיים
עמוד 13	האות הראשונה
עמוד 14	הדינוזאור שלי
עמוד 15	חפירת מאובנים: מדריך וכרטיס צוות
עמוד 16	תעודת חקר דינוזאורים
עמוד 17	שלטים למוזיאון הגן

 <p>אוקטובר</p>	<p>היכרות: מי הם הדינוזאורים</p> <p>שפה מילים חדשות: דינוזאור, מאובן, צמחוני, טורף, ושמות של שמונה דינוזאורים.</p> <p>חשבון מיון כרטיסים לפי תכונה אחת: יש קרניים או אין, הולך על שתיים או על ארבע.</p> <p>מדע הדינוזאורים חיו לפני הרבה מאוד שנים, הרבה לפני שהיו בני אדם.</p> <p>תנועה ויצירה הולכים כמו דינוזאורים: צעדים ענקיים, צעדים קטנים, לאט ומהר.</p> <p>חברה בוחרים יחד שם לפינת הדינוזאורים ומחליטים מה יהיה בה.</p>	<p>מהערכה כרטיסי הדינוזאורים: משחק "מי אני?" לפי רמז אחד (עמודים 4 עד 5)</p> <p>רעיון נוסף: הורים מכתב קצר הביתה על הנושא השנתי, עם הזמנה להביא לפינה ספר או צעצוע של דינוזאור.</p>
 <p>נובמבר</p>	<p>גדולים וקטנים: גודל ומדידה</p> <p>שפה מילות השוואה: גדול, גדול יותר, הכי גדול, ארוך, קצר.</p> <p>חשבון סידור לפי גודל, ומדידה בצעדים ובעקבות לפני שמכירים סרגל.</p> <p>מדע היו דינוזאורים ענקיים, והיו גם קטנים בגודל של תרנגול הודו.</p> <p>תנועה ויצירה מסלול עקבות על הרצפה: גוזרים, מדביקים וקופצים מעקבה לעקבה.</p> <p>חברה מודדים בזוגות: צועדים, סופרים ומתחלפים.</p>	<p>מהערכה גדול וקטן, ועקבות ומדידה (עמודים 9 עד 11)</p> <p>רעיון נוסף: משחק בחצר פורשים חבל באורך 12 מטר, האורך של טירנוזאורוס, וסופרים כמה צעדים שלנו יש לאורכו.</p>
 <p>דצמבר</p>	<p>מה אכלו: צמחונים וטורפים</p> <p>שפה שאלת "איך יודעים?": מתבוננים בתמונות של שיניים ומתארים מה רואים.</p> <p>חשבון מיון לשתי קבוצות וספירה: באיזו קבוצה יש יותר?</p> <p>מדע לפי צורת השיניים והלסת החוקרים יודעים מה אכל כל דינוזאור.</p> <p>תנועה ויצירה קולאז' של עלים אמיתיים מהחצר: יער לדינוזאורים הצמחונים.</p> <p>חברה ארוחת עשר משותפת עם ירקות ופירות: ארוחה של צמחונים.</p>	<p>מהערכה מיון: צמחוני או טורף (עמוד 7)</p> <p>רעיון נוסף: שיר מחברים יחד עם הילדים שיר קצר על דינוזאור צמחוני, למנגינה של שיר שהם כבר מכירים.</p>
 <p>ינואר</p>	<p>ביצים ובקיעה: מחזור חיים</p> <p>שפה מילות רצף: קודם, אחר כך, בסוף. מספרים סיפור בארבע תמונות.</p> <p>חשבון ספירת ביצים עד 10 והתאמה בין כמות למספר.</p> <p>מדע כל הדינוזאורים בקעו מביצים, ויש דינוזאורים שהטילו את הביצים בקן.</p> <p>תנועה ויצירה ביצה מעיסת נייר, ובקיעה בתנועה: מתכווצים ויוצאים מהביצה לאט.</p> <p>חברה שומרים יחד על "ביצה" (כדור או אבן) במשך שבוע, בתורנות.</p>	<p>מהערכה מחזור החיים, וספירה (עמודים 6 ו-12)</p> <p>רעיון נוסף: סיפור קוראים ספר על ביצה שבוקעת, ועוצרים לפני הסוף כדי לנחש מי ייצא ממנה.</p>
 <p>פברואר</p>	<p>מאובנים וחוקרים: חפירה ופלאונטולוגיה</p> <p>שפה מילים: מאובן, שלד, חוקרים, פלאונטולוגיה. מתארים ממצא במשפט שלם.</p> <p>חשבון ספירת העצמות שנמצאו, ומיון לפי גודל וצורה.</p> <p>מדע מאובן הוא שריד של בעל חיים או צמח שנשמר באבן הרבה מאוד שנים.</p> <p>תנועה ויצירה טביעות בבצק מלח: צדפים, עלים ורגליים של דינוזאור מצעצוע.</p> <p>חברה עבודת צוות בחפירה: חופרים, מברישים ורושמים, ומתחלפים בתפקידים.</p>	<p>מהערכה חפירת מאובנים וכרטיס צוות (עמוד 15)</p> <p>רעיון נוסף: הורים מבקשים מהבית "אוצר" קטן מהטבע, אבן, צדף או עלה יבש, לתערוכת מאובנים בגן.</p>

<p>מהערכה הדינוזאור שלי (עמוד 14)</p> <p>רעיון נוסף: סיור יוצאים לגינה או לפארק לחפש שרכים ועצי מחט, צמחים שהיו כבר בימי הדינוזאורים.</p>	<p>בתי גידול ואקלים: איך העולם נראה אז</p> <p>שפה מילים של נוף: יער, אגם, נהר, הר געש. מתארים ציור של נוף.</p> <p>חשבון מפה פשוטה של עולם הדינוזאורים: כמה דינוזאורים בכל אזור?</p> <p>מדע בימי הדינוזאורים היו הרבה שרכים ועצי מחט, וכמעט לא היה דשא.</p> <p>תנועה ויצירה דיורמה בקופסת נעליים: נוף, צמחים ודינוזאור מפלסטלינה.</p> <p>חברה מחליטים יחד איפה בדיורמה הכיתית יגור כל דינוזאור.</p>	 <p>מרץ</p>
<p>מהערכה צלליות (עמוד 8)</p> <p>רעיון נוסף: משחק בלשי עקבות: מטביעים בחול רגליים של צעצועים, ומנחשים של מי כל עקבה.</p>	<p>איך יודעים מה היה פעם: מדע ושאלות</p> <p>שפה ניסוח שאלות: "איך יודעים?", "מה אם?". רושמים את השאלות על לוח שאלות.</p> <p>חשבון מזהים צורה לפי קו המתאר שלה, ומשווים בין צורות.</p> <p>מדע החוקרים לומדים מעצמות, משיניים, מעקבות ומביצים, ולפעמים מגלים משהו חדש.</p> <p>תנועה ויצירה מרכיבים שלד מקשים, ממקלות ארטיק או מגזרי נייר.</p> <p>חברה מקשיבים לרעיון של חבר ומוסיפים עליו "וגם".</p>	 <p>אפריל</p>
<p>מהערכה האות הראשונה (עמוד 13)</p> <p>רעיון נוסף: הורים מתבוננים בציפורים בדרך הביתה, ומספרים למחרת בגן מה ראו.</p>	<p>הדינוזאורים של היום: ציפורים</p> <p>שפה מילים: נוצה, מקור, כנף. מחפשים את האות הראשונה בשמות של דינוזאורים ושל ציפורים.</p> <p>חשבון סופרים ציפורים בחצר במשך חמש דקות ומסמנים בטבלת סימון.</p> <p>מדע הציפורים התפתחו מדינוזאורים, ולכן החוקרים אומרים שהן דינוזאורים שחיים איתנו היום.</p> <p>תנועה ויצירה הולכים כמו ציפורים וכמו דינוזאורים: מה דומה ומה שונה? יצירה עם נוצות.</p> <p>חברה פינת האכלה לציפורים בחצר, ותורנות למילוי המים.</p>	 <p>מאי</p>
<p>מהערכה שלטים למוזיאון, ותעודת חקר (עמודים 16 עד 17)</p> <p>רעיון נוסף: חגיגה בסוף הסיור כל ילד וילדה מקבלים תעודה ומספרים מה הכי אהבו השנה.</p>	<p>סיכום: מוזיאון הגן</p> <p>שפה מסבירים לאורחים על המוצגים במשפט או שניים.</p> <p>חשבון ממספרים את המוצגים וממיינים לאגפים: צמחונים, טורפים, ביצים, מאובנים.</p> <p>מדע חוזרים על מה שגילינו: מה אכלו, איך גדלו ואיך יודעים.</p> <p>תנועה ויצירה מכינים מוצגים ושלטים למוזיאון.</p> <p>חברה מזמינים את ההורים ומחלקים תפקידים: הדרכה, קופה ושמירה על המוצגים.</p>	 <p>יוני</p>

שאלה טובה לשיחה: מי לא היה דינוזאור? 🐦

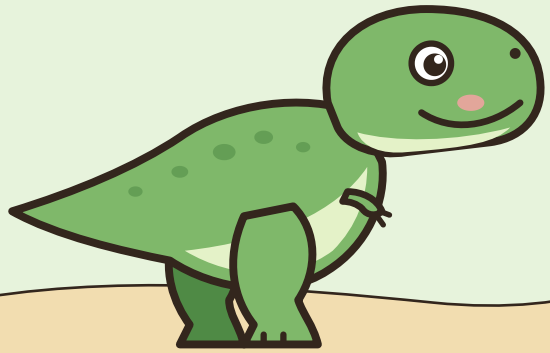
- הפטרנודון ושאר הפטרוזאורים עפו בשמים באותה תקופה, אבל הם לא היו דינוזאורים.
- גם זוחלי הים הגדולים של אותה תקופה לא היו דינוזאורים. הם היו קרובים רחוקים שלהם.
- רמז לצוות: לדינוזאורים היו רגליים ישרות מתחת לגוף, ולא בצדדים כמו אצל לטאה.
- ועוד הפתעה: הציפורים כן נחשבות לדינוזאורים.

פינת דינוזאורים בגן ✨

- מגש עם חול, מברשות ומכחולים, ובתוכו "עצמות" לחפירה.
- דינוזאורים מצעצוע בגדלים שונים, וסרט מדידה.
- ספרי תמונות, וספרי מידע עם צילומים של מאובנים אמיתיים.
- כרטיסי הדינוזאורים בגובה העיניים של הילדים.
- לוח שאלות: כל שאלה נרשמת, ומחפשים לה תשובה יחד.
- בכל חודש מחליפים בפינה משהו אחד לפי היחידה.

1

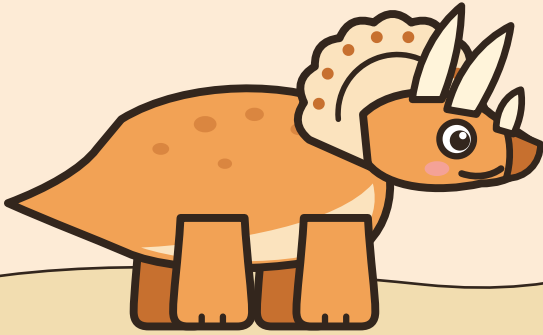

טירנוזאורוס רקס

טורף

הידיים קטנות, ובכל יד רק שתי
אצבעות.

2

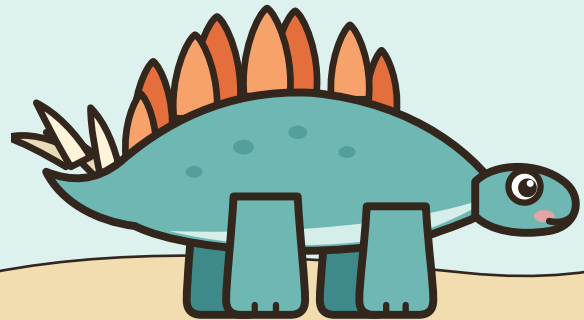

טריצרטופס

צמחוני

שלוש קרניים על הפנים.

3

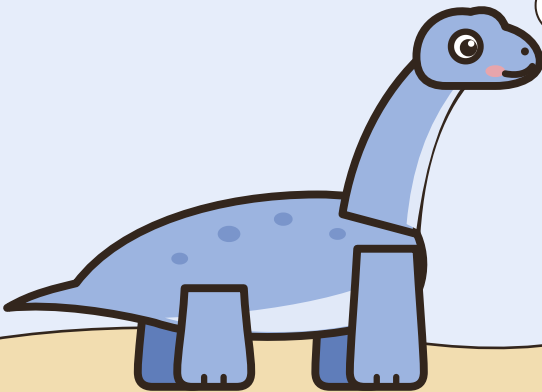

סטגוזאורוס

צמחוני

לוחות גדולים על הגב, וקוצים
בזנב.

4

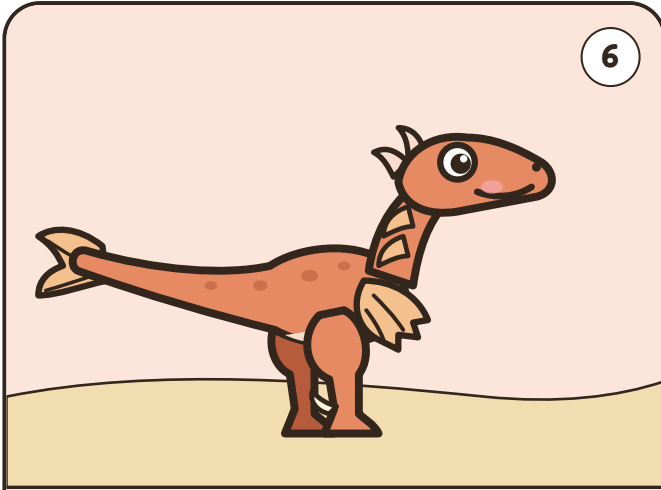

ברכיוזאורוס

צמחוני

אכל עלים מראשי עצים גבוהים.

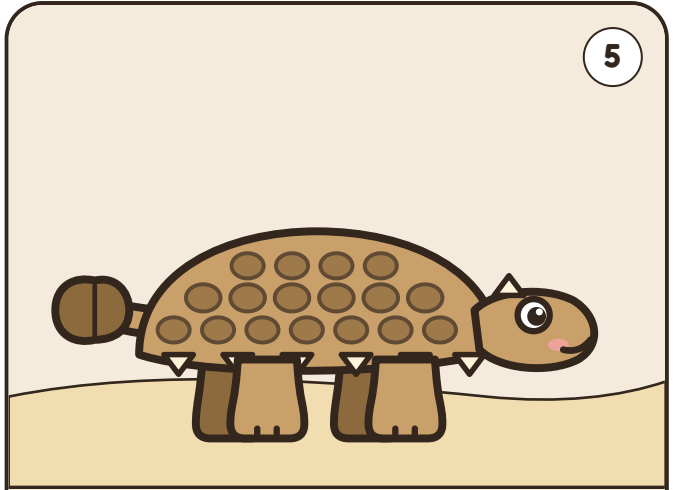
6

וּלּוֹצִירֶפְטוֹר

טוֹרֶף

בְּגִדְלֵי שֵׁל תִּרְכָּגוֹל הָדוּ, וְעַם נוֹצוֹת!

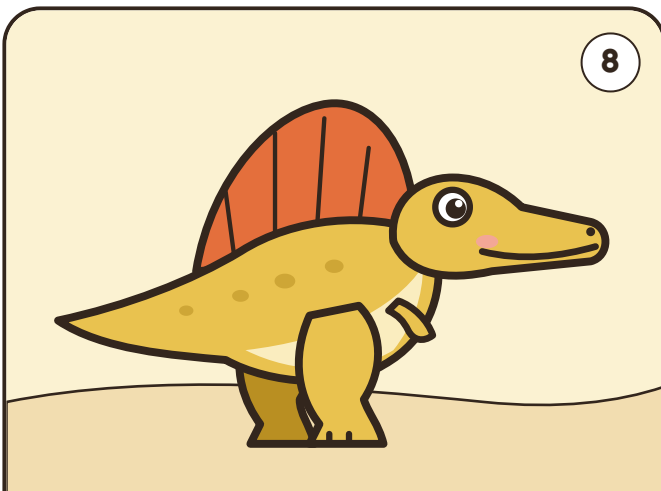
5

אַנְקִילוֹזָאוּרוֹס

צִמְחוּכִי

בְּסוֹף הַזָּנָב גּוֹשׁ עֶצֶם גָּדוֹל, כְּמוֹ
פִּטְיֵשׁ.

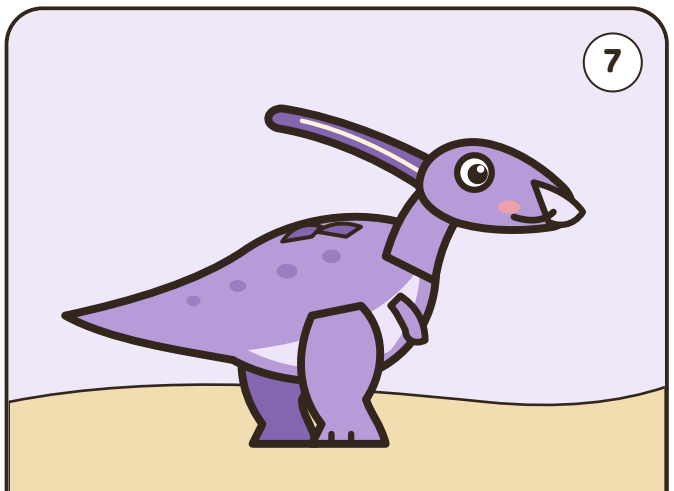
8

סְפִינוֹזָאוּרוֹס

טוֹרֶף

אָכַל דָּגִים, וְעַל הַגֵּב הָיָה לוֹ מִפְרָשׁ.

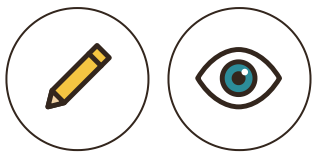
7

פָּרְזָאוּרולוֹפּוֹס

צִמְחוּכִי

צָנוֹר אָרָךְ עַל הָרֹאשׁ. אוֹלִי צֶפֶר בּוֹ
כְּמוֹ חֲצוּצָרָה.

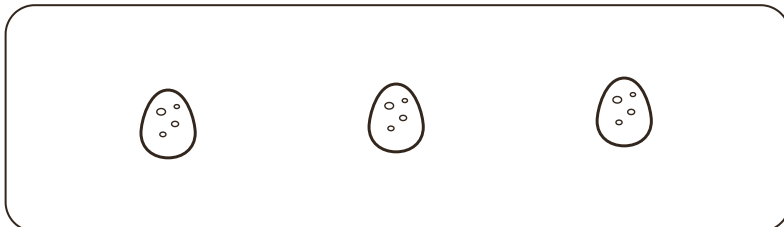
ספירה

כמה יש? נספור ונקיר.

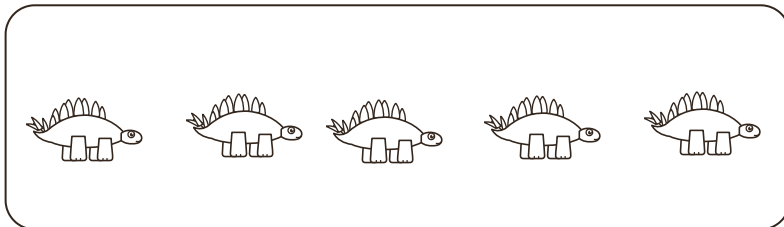
לצוות הגן: סופרים את הפריטים בכל מסגרת ומקיפים את המספר. השורות העליונות עד 5, והתחתונות עד 10.

5 4 3 2 1

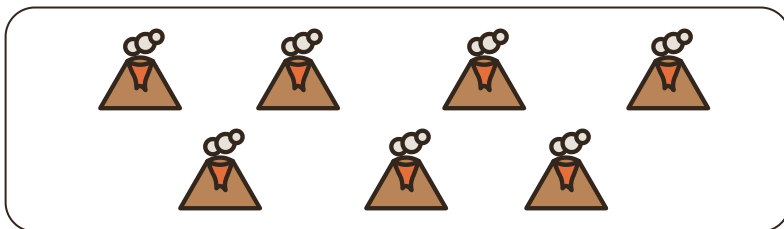
5 4 3 2 1

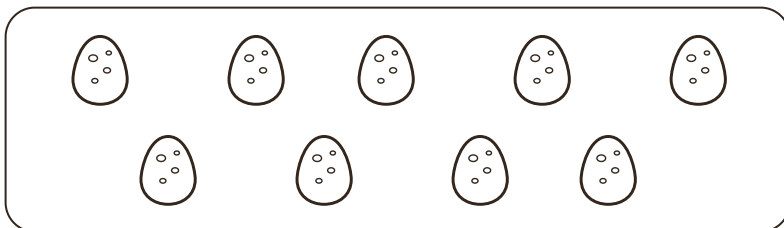
5 4 3 2 1

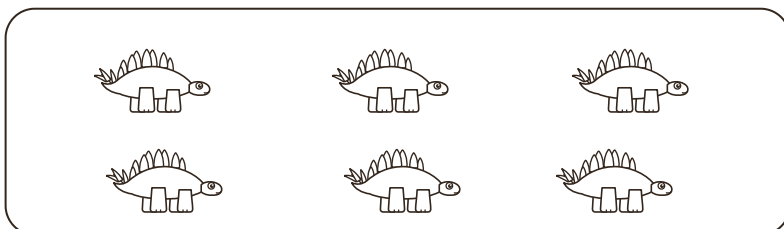
5 4 3 2 1
10 9 8 7 6

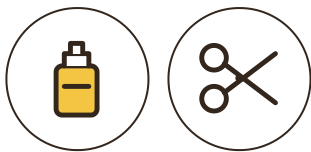

5 4 3 2 1
10 9 8 7 6

5 4 3 2 1
10 9 8 7 6

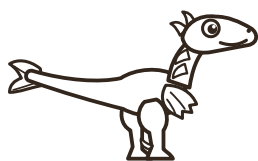
צמחוני או טורף? נגזר ונדבִּיק.

לצוות הגן: גוזרים את שמונת הכרטיסים ומדביקים כל דינוזאור בצד המתאים. כדאי לחזור לכרטיסי הדינוזאורים ולבדוק יחד.

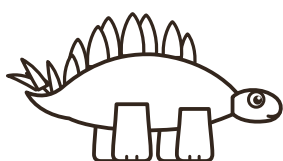
טורף

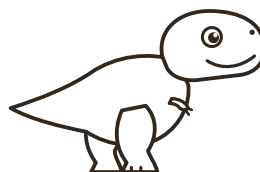
צמחוני

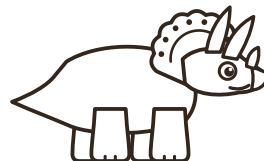
ילוֹצִירְפֶטוֹר

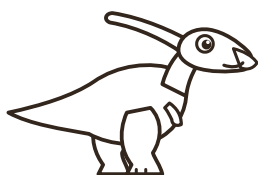
סְטִגוֹזָאוֹרוֹס

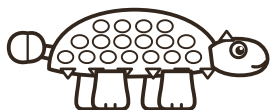
טִירָנוֹזָאוֹרוֹס רֶקֶס

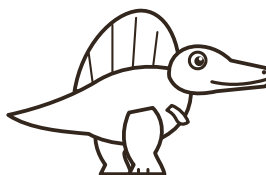
טְרִיצֶרַטוֹפֶס

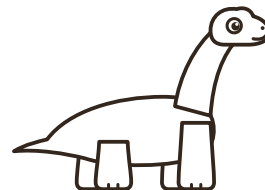
פָּרָזָאוֹרוֹלוֹפּוֹס

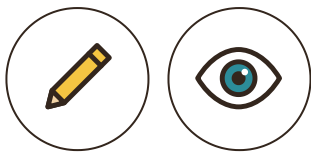
אַנְקִילוֹזָאוֹרוֹס

סְפִינוֹזָאוֹרוֹס

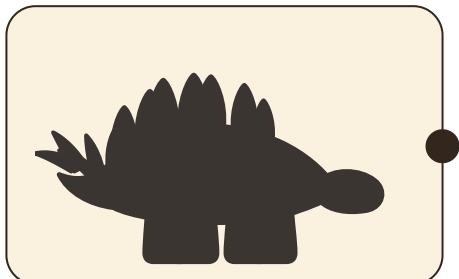
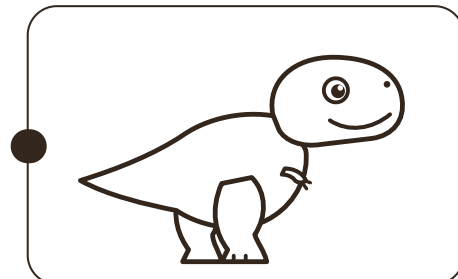
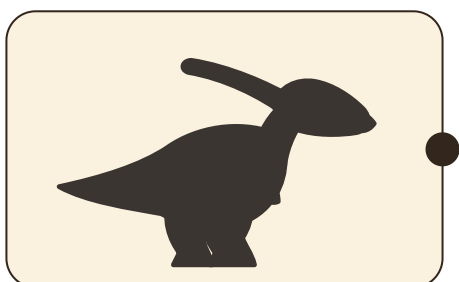
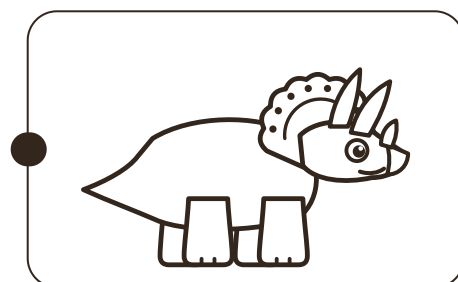
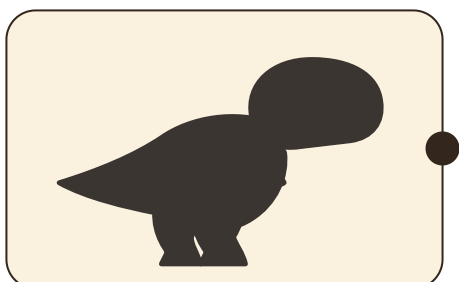
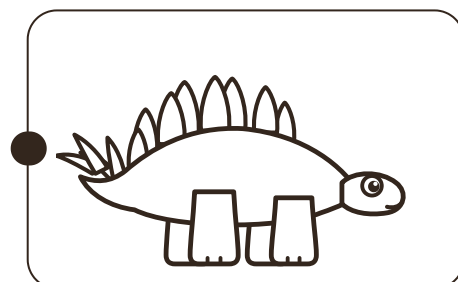
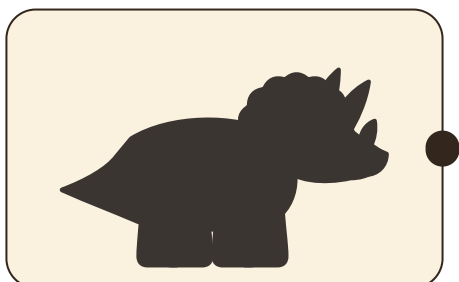
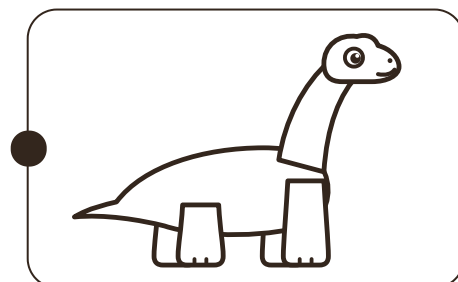
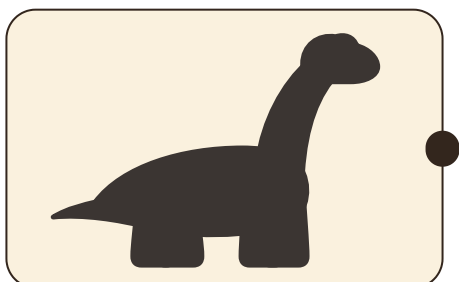
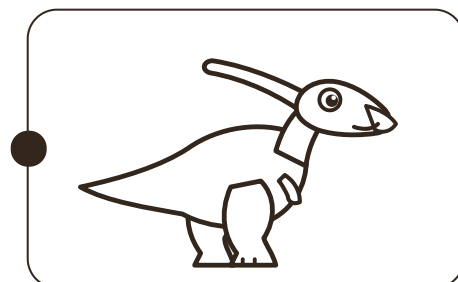
בְּרַכְיוֹזָאוֹרוֹס

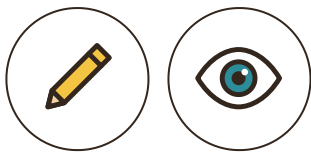

צִלּוּיֹת

נֶשֶׁל מִי הַצֵּל? נְחַבֵּר בְּקוּ.

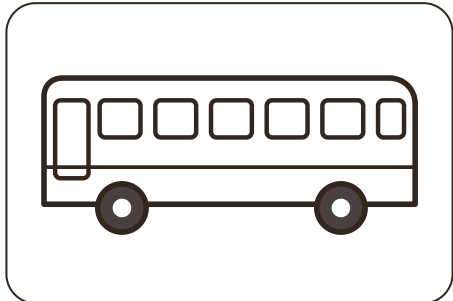
לצוות הגן: מחברים בקו כל דינוזאור אל הצל שלו. אפשר אחר כך לצבוע את הדינוזאורים.

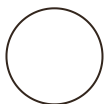
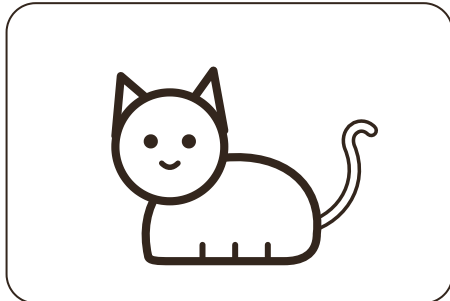

גִּדּוּל וְקָטָן מִי קָטָן וּמִי גִּדּוּל?

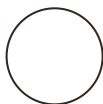
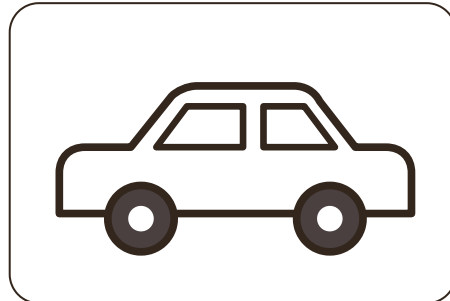
לצוות הגן: בכל שורה מסמנים בעיגול: נקודה אחת לקטן, שתיים לבינוני, שלוש לגדול. אפשר גם לכתוב את הספרה.

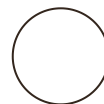
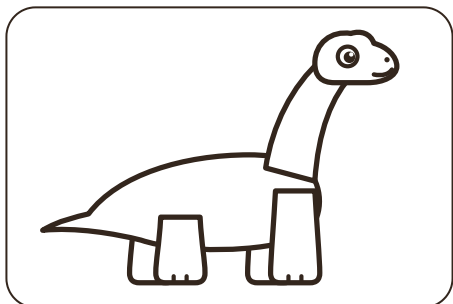
אוטובוס

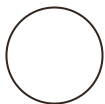
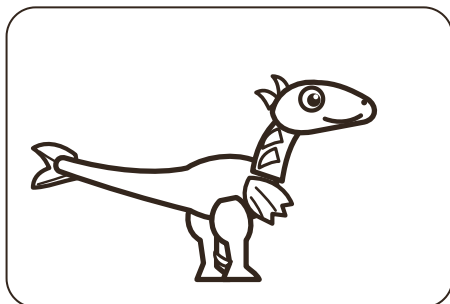
חתול

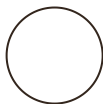
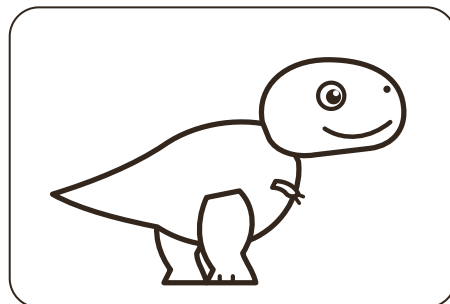
מכונית

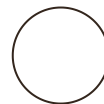
ברכיוזאורוס

ולוצירפטור

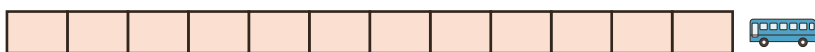
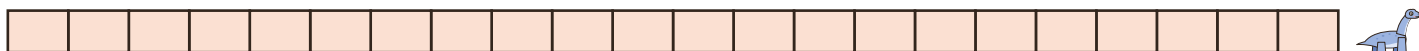
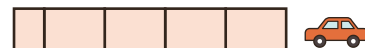

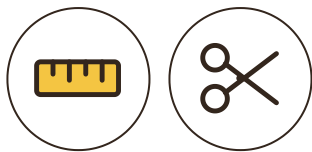
טירנוזאורוס

מִי יוֹתֵר אָרָךְ?

בשורות למטה כולם מצוירים באותו קנה מידה. כל משבצת היא מטר אחד. באורך אמיתי, בערך: חתול חצי מטר, מכונית 4.5 מטרים, אוטובוס 12 מטרים. ולוצירפטור 1.8 מטרים, טירנוזאורוס 12 מטרים, ברכיוזאורוס 22 מטרים.

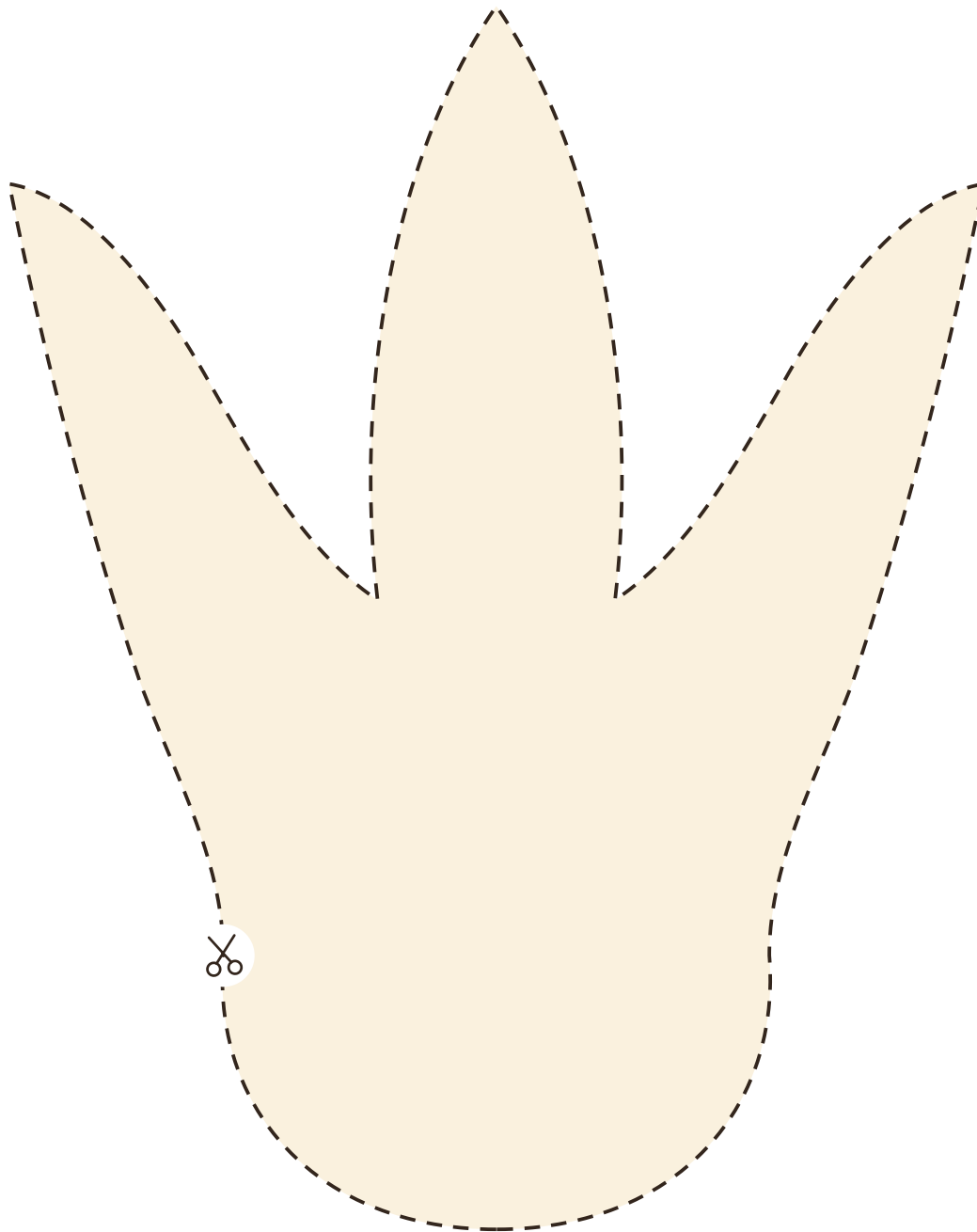

עֲקָבוֹת וּמִדִּיָּה

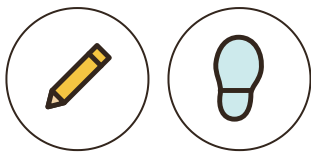
כִּמָּה צְעָדִים שְׁלֵנוּ?

לצוות הגן: מדפיסים על בריסטול, גוזרים כמה עקבות, ומודדים איתן דברים בגן. את התוצאות רושמים בדף הבא.

עֲקָבָה שֶׁל דִּינוֹזָאור

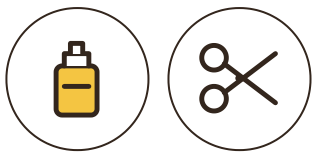
עקבה אמיתית של טירנוזאורוס שנמצאה בארצות הברית ארוכה 86 סנטימטרים, בערך פי 5 מהעקבה בדף. אפשר לגזור עקבה ענקית כזאת מקרטון ולהשוות לכף הרגל שלנו.

כמה צעדים שלנו?
נמדד ונסמן.

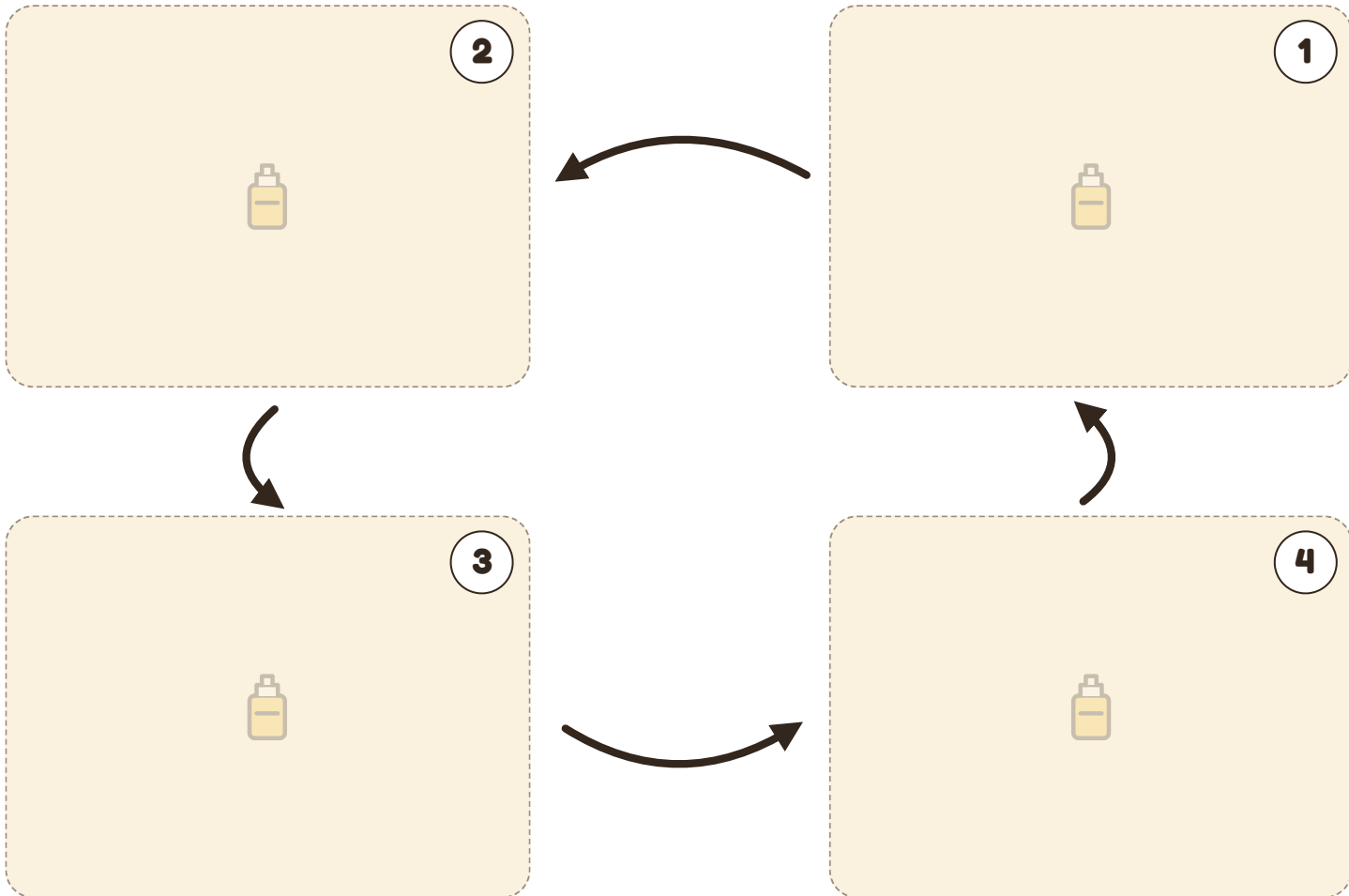
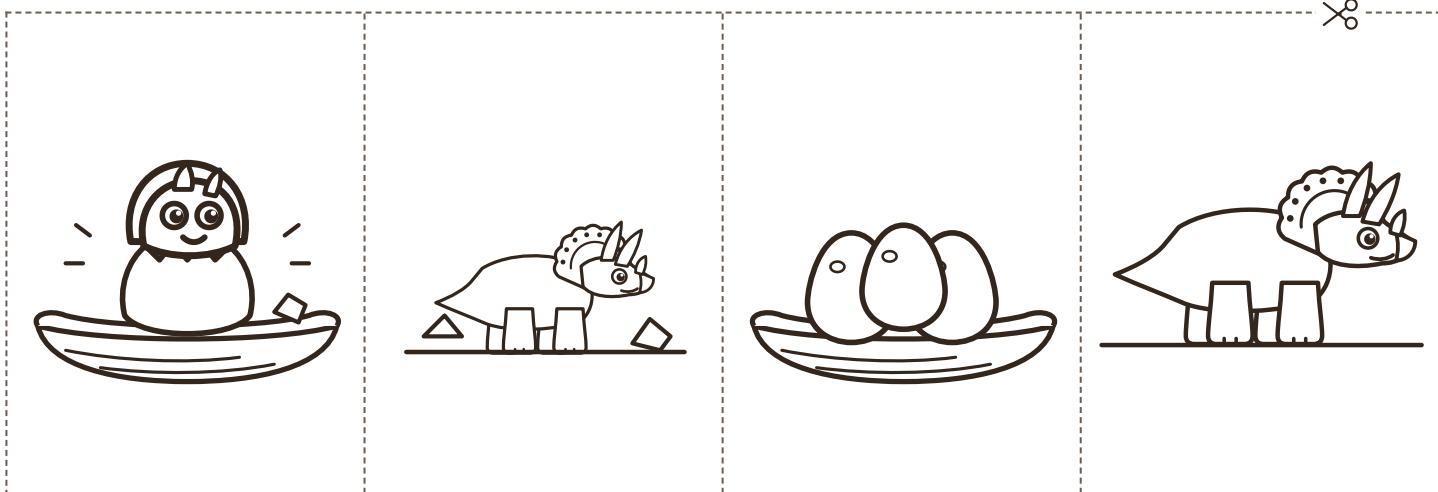
לצוות הגן: מודדים בצעדים שלנו ובעקבות מהדף הקודם, וקו לכל צעד. החבל: 12 מטר, האורך של טירנוזאורוס.

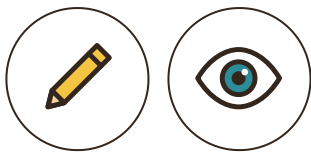
 עקבות דינוזאור	 צעדים שלנו	
		 שִׁטִּיחַ
		 שִׁלְחָן
		 דֶּלֶת
		 חָבֵל
		מה עוד?

מחזור החיים מה קורה קודם? נגזר ונסדר.

לצוות הגן: גוזרים את ארבע התמונות ומדביקים לפי הסדר: ביצה, בקיעה, דינוזאור קטן, דינוזאור גדול. מתחילים מימין.

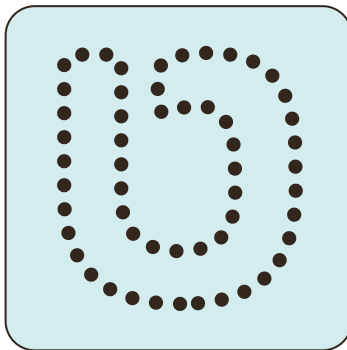
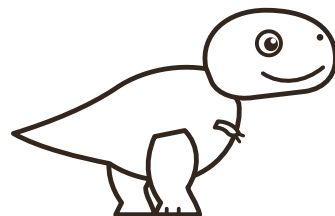

האות הראשונה נְעִיבֵר עַל הַנִּקְדּוֹת.

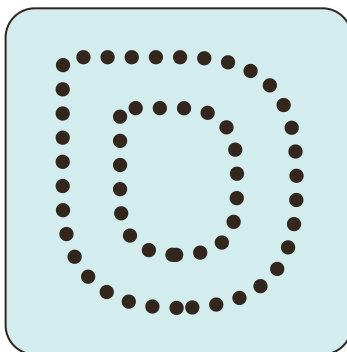
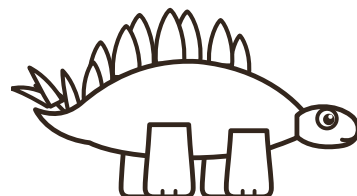
לצוות הגן: אומרים יחד את שם הדינוזאור, מקשיבים לצליל הראשון, ועוברים עם העיפרון על האות המנוקדת.

ט ט ט

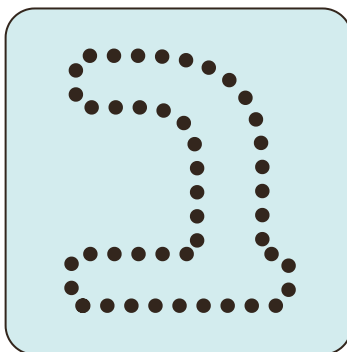
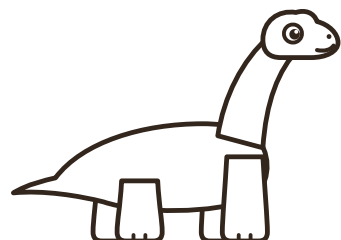
טִרְנוֹזָאורוס

ס ס ס

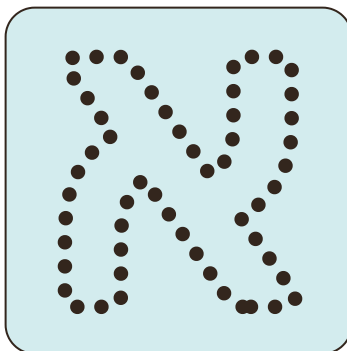
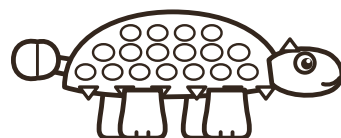
סְטִגוֹזָאורוס

ב ב ב

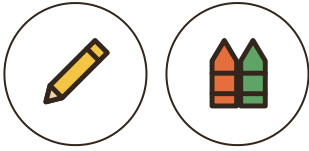

בְּרַכְיוֹזָאורוס

א א א

אֲנְקִילוֹזָאורוס

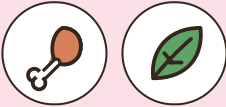
הדינוזאור שלי נציר ונתן שם.

לצוות הגן: מציירים דינוזאור מהדמיון ומקיפים תשובה בכל שאלה בצד. את השם אפשר לכתוב ביחד עם הצוות.

שם:

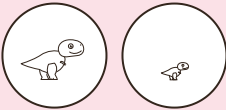
מה בתפריט?

איפה הבית?

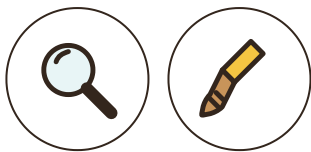

מה הגדל?

מה מיוחד?

חפירת מאבנים

לצוות הגן: מדריך לצוות לחפירה בארגז החול, ושני כרטיסי צוות לגזירה.

שלבים

- לפני שהילדים מגיעים, טומנים את הממצאים בשכבות.
- מסבירים: חוקרים חופרים לאט ומברישים בעדינות.
- כל צוות חושף ממצא, מצייר אותו ומניח במגש.
- בסוף מנסים יחד להרכיב שלד או לסדר את הממצאים לתערוכה.

ציוד

- ארגז חול או גיגית עם חול
- "עצמות": עצמות עוף נקיות ומיובשות, צדפים, אבנים, או עצמות מגבס
- מברשות, מכחולים רחבים וכפות פלסטיק
- זכוכיות מגדלת, מגשים ודף לרישום

שאלות לשאול

- מה מצאנו? איך זה מרגיש?
- מאיזה חלק בגוף זה יכול להיות?
- למה חשוב לחפור לאט?
- מה עוד נרצה לדעת, ואיך נגלה?

בטיחות

- חול נקי ומסונן, וידיים נשטפות בסוף.
- בלי חפצים חדים או שבירים בארגז.
- שומרים על החול בגובה הידיים, לא מעל הפנים.

איך נוצר מאובן? אפשר לספר כך

- 1 לפני הרבה מאוד שנים, עצמות של דינוזאור נשארו ליד נהר.
- 2 חול ובוץ כיסו אותן, שכבה אחרי שכבה.
- 3 במשך זמן ארוך מאוד העצמות הפכו לאבן.
- 4 היום חוקרים חופרים, מוצאים ולומדים מהן.

כרטיס צוות החפירה

שם: _____

תאריך: _____

אני בחפירה

כרטיס צוות החפירה

שם: _____

תאריך: _____

אני בחפירה

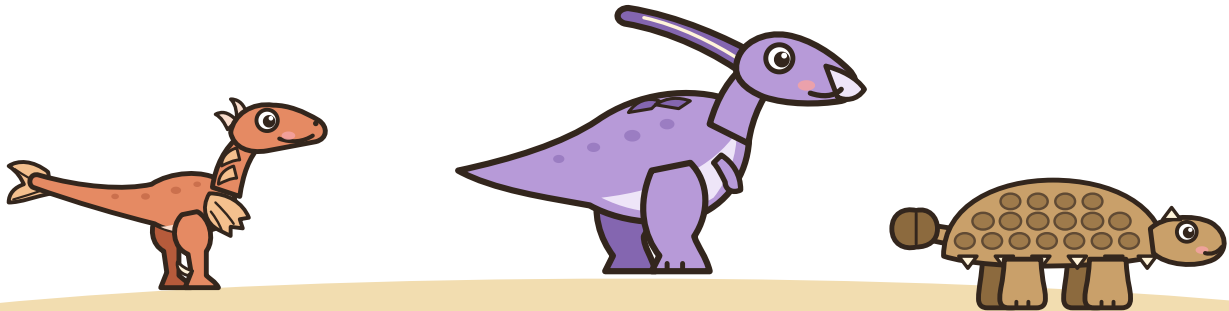

תְּעוּדַת חֶקֶר דִּינוֹזָאוּרִים

עַל שָׂנֵה נֶשׁ סִקְרָנוֹת, שְׂאֵלוֹת וְגִלּוּיִים

שֵׁם: _____

חֶקְרֵנוּ, חִפְרֵנוּ וְגִלֵּינוּ!

גֵּן: _____

תַּאֲרִיךְ: _____

צֹדֵת הַגֵּן _____

עוד דפים ומתנות
בעמוד הפייסבוק שלנו

מוזיאון הגן שלטים למוצגים

לצוות הגן: לכל מוצג שלט: מציירים או מדביקים תמונה, וכותבים את שם המוצג ואת שמות הצוות שהכין אותו.

מוזיאון הגן

מוצג:

צוות:

מוזיאון הגן

מוצג:

צוות:

מוזיאון הגן

מוצג:

צוות:

מוזיאון הגן

מוצג:

צוות:

מוזיאון הגן

מוצג:

צוות:

מוזיאון הגן

מוצג:

צוות: